

HILCHOT TESZUWA – Prawa dotyczące skruchy

W poniższych rozdziałach omówione zostanie pozytywne przykazanie, nakazujące wyznanie [grzechów] i dokonanie aktu skruchy przed Bogiem przez tego, kto popełnił grzech.

ROZDZIAŁ PIERWSZY

Rozdział ten omawia poziomy skruchy oraz grzechy, które zostają wybaczone natychmiast po dokonania aktu skruchy, jak również grzechy, za które można uzyskać przebaczenie dopiero po pewnym czasie od wyrażenia żalu.

1

Jeśli ktoś z własnej woli lub przypadkowo wykroczył przeciwko któremuś z przykazań Tory – czy to nakazowi, czy zakazowi – to wówczas, gdy dokona aktu skruchy, musi słownie wyznać [swą winę] przed Bogiem, jak mówi werset: „Jeżeli mężczyzna lub kobieta popełnią jakikolwiek grzech [przeniewierstwa] przeciw człowiekowi (...) wyznają grzech, który popełnili” (*Bemidbar* 5, 6-7). Oznacza to słowne wyznanie, o którym mówi nakaz, a wypełnia się go poprzez wypowiedzenie słów: „Boże, zgrzeszyłem, sprzeniewierzyłem się i wykroczyłem przeciwko Tobie. Uczyniłem taką-a-taką rzecz i jestem zawstydzony z powodu moich postępów – obiecuję nigdy już ich nie powtórzyć”. Stanowi to główną część słownego wyznania [grzechu], dlatego warto omówić ją szerzej. Oddania za grzech lub winę przybliżano [w Świątyni] ilekroć popełniano grzechy z własnej woli lub też niechcący – nie miały one jednak żadnej mocy, dopóki osoba, która je przynosiła, nie dokonała aktu skruchy i nie wyznała wszystkiego słowami, jak mówi werset: „ma wyznać przed sobą to, czym zgrzeszył” (*Wajikra* 5, 5). Podobnie, kara śmierci i kara cielesna nie powoduje odkupienia, dopóki dany człowiek nie wyrazi skruchy i nie wyzna swej winy. Także gdy ktoś wyrządzi innemu człowiekowi szkodę pieniężną, nie można jego grzechu wybaczyć – nawet jeśli już zrekompensował stratę – dopóki nie wyrazi on żalu i nie postanowi już więcej nie

postępować w ten sposób, jak mówi werset: „...jakikolwiek grzech [przeniewierstwa] przeciw człowiekowi” (*Bemidbar* 5, 6).

2

Kozioł przeznaczony „na [zrzucenie] z wysokiego urwiska” (*Wajikra* 16, 10) w Jom Kipur (Dniu Przebłagań) stanowi przebłaganie za całego Jisraela. Najwyższy Kohen wyznaje nad nim [grzechy] wszystkich Żydów, jak mówi werset: „i przyzna się nad nim do wszystkich przewinień synów Jisraela” (*Wajikra* 16, 21). Ów kozioł stanowi przebłaganie za wszystkie wykroczenia wobec przykazań Tory, bez względu na charakter i ciężar tych win oraz to, czy były popełnione świadomie, czy nieumyślnie. Nie ma również znaczenia to, czy winowajca dokonał wyznania grzechów – musiał on jednak wyrazić skruchę, gdyż bez okazania żalu kozioł przeznaczony „na [zrzucenie] z wysokiego urwiska” stanowił przebłaganie wyłącznie za mniej istotne winy. Poważne wykroczenia to te, za które sąd może skazać na śmierć lub które wiążą się z karą [duchowego] odcięcia. Do tej kategorii przynależą też zbędne i fałszywe przysięgi, choć z tymi grzechami nie wiąże się kara odcięcia. Wykroczenia przeciwko zakazom (przykazaniom negatywnym), a także inne przewiny, z którymi nie wiąże się kara odcięcia, uznawane są za mniejszej wagi.

3

W naszych czasach – w epoce, w której żyjemy – pozostała nam wyłącznie skrucha, jako że nie ma już Świątyni i ołtarza. Skrucha może odkupić wszystkie grzechy. Nawet człowiek, który całe życie postępował niegodziwie, lecz w końcu jednak dokonał aktu skruchy, nie zostaje zapamiętany jako złoczyńca, jak mówi werset: „bezbożny nie upadnie w swojej bezbożności, gdy odwróci się od bezbożności swojej” (*Jechezkel* 33, 12). Specjalny charakter Jom Kipur powoduje odkupienie okazujących skruchę, jak mówi werset: „Bo w ten dzień będzie dokonane przebłaganie dla was” (*Wajikra* 16, 30).

Choć skrucha powoduje odkupienie za wszystkie przewiny, podobnie jak specjalny charakter Jom Kipur, to jednak istnieją grzechy, które nie są odkupione od razu po wyrażeniu skruchy oraz takie winy, które mogą być odkupione jedynie po upływie określonego czasu [od okazania skruchy]. Przykładowo, jeśli ktoś sprzeniewierzył się pozytywnemu przykazaniu, z którym jednak nie wiąże się kara [duchowego] odcięcia, a potem okazał skruchę, to jego wina nie jest odkupiona, dopóki nie zostanie mu przebaczone, jak mówi werset: „Powróćcie, występni synowie, a Ja ulecę was z występku” (*Jirmija* 3, 22). Jeśli na przykład ktoś wykroczył przeciwko negatywnemu przykazaniu, z którym nie wiąże się kara odcięcia oraz śmierci, a następnie dokonał aktu skruchy, to wtedy jego skrucha utrzymana jest w zawieszeniu i dopiero Jom Kipur dopełnia odkupienia, jak mówi werset: „Bo w ten dzień będzie dokonane przebłaganie dla was” (*Wajikra* 16, 30). Jeśli, dla przykładu, ktoś sprzeniewierzył się przykazaniu, z którym wiąże się kara odcięcia lub śmierci, a później człowiek ów dokonał aktu skruchy, to wówczas jego żal za winę i odkupienie w Jom Kipur utrzymywane są w zawieszeniu i dopiero śmierć takiej osoby dopełnia odkupienia. Pełnego odkupienia nigdy nie można osiągnąć, dopóki nie została wymierzona kara, jak mówi werset: „wówczas ukarzę różgą ich wykroczenia, a płagami ich winę” (*Psalm* 89, 33). Powyższe słowa odnoszą się wyłącznie do sytuacji, gdy nie nastąpiło zbezczeszczenia Imienia Boga – jeśli jednak ktoś popełnił takie wykroczenie, to wówczas, nawet jeśli dokonał aktu skruchy i nastął Jom Kipur, i winowajca otrzymał stosowną karę, odkupienie takiego człowieka jest pełne dopiero po jego śmierci, jak mówi werset: „Bóg Zgromadzonych Sił oznajmił mi: Zaiste, przewina ta nie będzie wam wybaczone, aż umrzecie” (*Jeszaja* 22, 14).